

تأمل در دنیای درون امکان یا امتناع روانکاو

شورشی خالی از شوریدگی

دکتر سید جواد میری
عضو هیات علمی پژوهشگاه علوم انسانی و
مطالعات فرهنگی

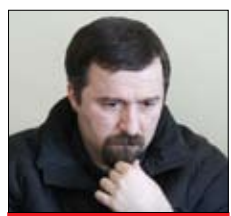
بررسی که هر ذهن نقادی را به خود مشغول می‌دارد. این است که آیا «شوریدگی» به معنای وسیع آن در جهان مدرن امکان وقوع دارد؟ چگونه می‌توان در این جهان پر سررودا که پر از شورشی خالی از شوریدگی است. «توقف» کرد، «مقامی» گزید تا به «تأملی» دست یافت؟ حلقه مفقوده کجاست؟ کنکاش‌های قلبی من که در غیبت دل‌نگرانی‌های ذهنی امکان بروز پیدا کردند مرا متوجه طبیعت کرده‌اند. آیا تا به حال به درختان توجه کرده‌اید؟ آیا تا به حال به برگ‌های این برگ‌ها که درختان عمیق نظر افکنده‌اند؟ آیا تا به حال به رگه‌های این برگ‌ها که به صورت منظم با یک هندسه موزون ترسیم شده‌اند، دقت کرده‌اید؟ آیا تا به حال این خطوط لطیف را با دستانتان با طمأنینه لمس کرده‌اید؟ و آیا از خلال این «تلاقی» به «وجود» درخت به مثابه یک «موجود حی» شهود پیدا کرده‌اید؟ بعد می‌دانم که ما در کلیت جامعه فرصت چنین تأملاتی را نداشته باشیم و بسیار دور می‌بینم که در غیبت این «حالت» و «طوار» به تأمل بتوان دست یافت. هر آنچه که می‌بینیم و می‌شنویم انعکاسی ذهنی و خالی از تأمل است، چرا که تأمل ریشه در «قلب» دارد.

از هنگامی که در فلسفه مدرن ساحت «وجود» (Existence) از ساحت «تفکر» (Thinking) جدا شد، امکان تأمل ابتدا از دایره بینش و سپس از بستر عمل و اجتماع گرفته شد. به عبارت دیگر، در دنیای مدرن و در شهر مدرن جایی برای Contemplation وجود ندارد و در بهترین حالت امکان Reflexivity موجود است که این خود نیز انعکاسی از گسست ذهن و جان است که در ساختار شخصیت انسان مدرن به صورت جدایی دل و زبان پدیدار می‌گردد. آنچه که موجود است، تفکر به معنای analysis حاکم است که به تجزیه ذهنیات و تحلیل وجود (به معنای کاهش توان وجودی ساحت روحی بشر) می‌انجامد و چنین است که دیگر Sage با انسان‌های خردمند به وجود نمی‌آیند.

حال سؤال بعدی این است که در نود «تأمل» امکان کنکاش در ساحت روان انسانی چگونه میسر است؟ آیا ذات نایافته هستی توان بخشیدن «تجمع» به روح خسته روان‌پریش را دارد؟ به بیان دیگر، مقصود از دیوانگی چیست؟ در گذشته‌های دور دیو یا diva یا deva معنای روشنی می‌داد، اما چون روشنی در بین اقوام بدوی دارای «حد» و «مرز» بود هنگامی که «نور» یا «علم» از قبیل ما ساطع نمی‌شد به معنای ددی تلقی می‌شد و این از آنجا نشأت می‌گیرد که انسان «انسانیتش» در «روابطش» و «چگونگی ارتباطاتش» با «دیگری» و «غیر» مشخص می‌شود. بیشتر تاریخ بشری مملو از تضاد با «غیر» است. به عبارت دیگر، دلیل و روشنایی، در شاهنامه فردوسی خضر هدایت سیاه اسکندر را در ظلمات برعهده می‌گیرد و در آنجا بر آب زندگانی دست می‌یابد و در نگاه بر رمز و راز حافظ، خضر جایگاه سب زریعی دارد که «راهبر» انسان در شب تاریک ظلمات است و بی او طی طریق ناممکن است: قطع این مرحله بی‌مهری خضر مکن / ظلمات است بترس از خطر گمراهی

یکی از نکات بسیار ظریف در عرفان عبور از «جزئیت» به «کلیت» است. به عبارت دیگر، انسان تنها موجودی است که قادر به سیر و سلوک معنوی است و برای رسیدن به مراحل متعالی‌تر شعور و بیداری نیازمند بینش کلی و رهایی از زندان، جزئی‌نگری است. این عبور در ادبیات دینی با عبارات دیگری همچو گذر از «باطن» به «باطن» و یا طی طریق از باطن به باطن و لایه‌های لاینفک وجود نیز تعبیر شده است. در اینجا منظور از عرفان «تکیه»، «خانقاه»، «میخانه»، «خرقه» و «مسجد» نیست، مقصود از عرفان «بینشی» است که دغدغه تکامل روحی انسان را دارد و از این نقطه نظر، خضر و دنیای درون از منظر تأویلی یونگ می‌تواند جلب توجه کند و شاید ما را به تأمل وادارد. داستان از این قرار است که خداوند یکی از بزرگترین پیامبرانش را به عنوان نمونه انسانی معرفی می‌کند که برای تکامل به خدمت «بنده دانان» از خودش می‌فرستد. او به دنبال این بنده دانا به همراه بوشع به جایی به نام

انسان «انسانیت اش» در «روابطش» و «چگونگی ارتباطاتش» با «دیگری» و «غیر» مشخص می‌شود. بیشتر تاریخ بشری مملو از تضاد با «غیر» است. به عبارت دیگر، دلیل و روشنایی، در شاهنامه فردوسی خضر هدایت سیاه اسکندر را در ظلمات برعهده می‌گیرد و در آنجا بر آب زندگانی دست می‌یابد و در نگاه بر رمز و راز حافظ، خضر جایگاه سب زریعی از ساحت «جمع‌شدن» و دوری از تفریق است و وجود دارد؟

مجمع‌البحرین می‌رود. درست آنجا که ماهی پخته همراه آنان زنده شده و به دریا بازگشت، موسی در می‌یابد که خضر را یافته است. موسی از خضر طلب مصاحبت می‌کند تا از او معرفی بیاموزد؛ ولی خضر در جواب می‌گوید: «وکیف تُصْبِرُ عَلٰی مَا لَمْ تُحِطْ بِهٖ خَبْرًا (آیه ۶۸ سوره کهف) چگونه صبر توانی پیشه کنی به چیزی که از آن آگاهی نیافته‌ای؟! یکی از ابعاد مهم در پارادایم یونگی از تکامل روحی - روانی این است که هدف و مقصد نهایی، رسیدن به نوعی از «تمامیت» است. در پارادایم یونگی، این تمامیت زمانی محقق شده است که شکاف بین ناآگاهی و آگاهی هر چه کم‌رنگ‌تر شود. در جریان تحقق

تمامیت، جذب و ادغام کهن الگوی (آرخه تایپ) سایه یکی از دشوارترین مراحل است. گذر از این شب ظلمانی بسیار دشوار است، چرا که فرد باید تنش‌های ناشی از تعارض درون و برون که در واقع همان تنش عبور از دیدگاهی جزئی به دیدگاهی کلی‌تر یا از دیدگاهی سطحی به بینشی ژرف‌تر است را تحمل کند. یعنی درست آن چیزی که موسی در مقابل خضر از آن بی‌بهره بود. موسی در مقام پیامبر صاحب شریعت، نماد «ظاهر» و گرایش به «فشر» است؛ حال آن که خضر سمبل «باطن» و گرایش به «زرفای» است و نبود صبر از سوی موسی منجر به جدایی و شکاف می‌شود. ماری لوییز فون فرانتز با نگاهی تأویلی به تأمل در این داستان می‌پردازد. او می‌گوید: «کشف سایه» و مشکلات عمیقی که در اثر برخورد با سایه بروز می‌کند در دوره هجدهم قرآن به خوبی بیان شده است. موسی در بیان به خضر برمی‌خورد. آن دو با هم همسفر می‌شوند و خضر نگران است که مبادا موسی به کارهایی که او باید انجام دهد، خشم گیرد و در این داستان تقابل ظاهر و باطن به خوبی ترسیم شده است. در نگاه یونگی «ماهی» محتویات ناآگاهی جمعی است و «دریا» «ناخودآگاه جمعی». اگر بتوان گفت که آگاهی نیز دریایی است، آنکه می‌توان درک کرد چرا موسی و خضر در «مجمع‌البحرین» به هم رسیدند، چون قرار بر این بود که موسی به عنوان یک انسان اهل ظاهر از خضر اهل باطن معرفت بیاموزد و دو دریای وجود خویش را (باطن و ظاهر به زبان اهل معرفت یا آگاهی و ناآگاهی به زبان اهل روانکاو) به هم بیامیزد. ماهی هم به این خاطر زنده شد و دریا رفت چون محلی که خضر در آن بود، در عالم معنا همان ساختی است که برای اهل ظاهر در حکم عالم غیب یا ناآگاهی است، پس طبیعی است که ماهی در محیط خود - یعنی ناآگاهی، دریا - مجدداً زنده شود. این گونه نگاه شاید ما را وادارد که لحظه‌ای آرام گیریم و در سرنوشت خود تأمل کنیم. به زبان هایدگر از همه تأمل‌برانگیزتر در این عصر تأمل‌برانگیز، آن است که انسان در این دوره که از هر زمانی بیشتر به تأمل نیازمند است، هنوز تأمل نمی‌کند.

جشنواره سودوکوی ایران

جشنواره ملی برندهای برتر محبوب مصرف‌کنندگان

۲ بهمن ۱۳۹۲ | مرکز همایش‌های بین‌المللی صدا و سیما

تندیس زرین برنده محبوب

گسترده‌ترین نظرسنجی مردمی در زمینه محبوبیت برندها

حضوری | تلفنی | اینترنتی | پیامکی

www.iran-topbrands.org

۸۸۳۱۸۳۸۹ - ۸۸۳۱۸۳۲۰

ثبت نام برندها آغاز شد...

آخرین مهلت ثبت نام ۲۰ آذر ۱۳۹۲

برای کسب امتیاز می‌بایست پاسخ جداول را به یکی از دوروش پیامک یا سایت اینترنتی جشنواره ارسال نمایید. در پایین جدول‌های سودوکوی درج شده در روز پنجشنبه، روش ارسال پاسخ رشته‌ای توضیح داده می‌شود و بعد از حل، می‌بایست پاسخ هر جدول را جداگانه به سامانه پیام‌کوتاه ۱۰۰۰۱۸۷۷۷ پیامک نمایید.

هم چنین اگر به اینترنت دسترسی دارید، وارد حساب کاربری خود در سایت جشنواره سودوکو شده و پاسخ‌هایتان را ثبت نمایید. دقت کنید تنها یکبار می‌توانید پاسخ هر جدول را ارسال نمایید.

توضیحات بیشتر در خصوص راهنمای شرکت در جشنواره به همراه نمونه‌های تمرینی انواع سودوکو و راهنمای حل آن‌ها را می‌توانید در سایت اینترنتی جشنواره سودوکو ملاحظه فرمایید.

sudoku.iranagahiha.ir

جشنواره سودوکوی ایران

جشنواره سودوکوی ایران به صورت هفتگی برگزار می‌گردد. پنجشنبه هر هفته، دو جدول سودوکو در روزنامه ایران چاپ خواهد شد. با ارسال پاسخ صحیح جدول‌های هر هفته، امتیاز کسب خواهید نمود. پس از برگزاری حدود سه ماه رقابت، شرکت کنندگانی که در مسابقات هفتگی مجموع امتیاز بیشتری کسب نموده‌اند به دور دوم رقابت‌ها راه خواهند یافت. با انجام رقابتی حرفه‌ای تر در مرحله نیمه‌نهایی، برترین سودوکوهای ایران مشخص شده و راهی فینال حضوری رقابت‌ها می‌شوند تا در یک رقابت جذاب و مهیج، قهرمان قهرمانان سودوکوی ایران تعیین گردد. در کنار تقدیر از راه یافتگان به مسابقه فینال، جوایز بسیار نفیس و ارزشمندی برای قهرمانان سودوکوی ایران در نظر گرفته شده است. فینال رقابت‌ها بهار ۱۳۹۲ برگزار خواهد گردید. امیدواریم شما نیز یکی از برترین‌های سودوکوی ایران باشید.

ارتباط با ما

sudoku@iranagahiha.ir | پیامگیر صوتی ۰۹۳۸۲۷۵۲۷۴۲

sudoku.iranagahiha.ir | پیام کوتاه ۱۰۰۰۱۸۷۷۷

ثبت نام در جشنواره سودوکو

برای شرکت در مسابقات هفتگی می‌بایست در جشنواره سودوکوی ایران ثبت نام نمایید. برای ثبت نام کافیست عدد ۱ را به صورت انگلیسی به سامانه پیام‌کوتاه جشنواره سودوکو به شماره ۱۰۰۰۱۸۷۷۷ پیامک نمایید. با دریافت پیام خوش آمدگویی و رمز ورود ۸ رقمی از سوی سامانه پیام‌کوتاه، ثبت نام شما در جشنواره سودوکوی ایران انجام شده است. رمز ورود ارسال شده از سوی سامانه، مجوز ورود شما به حساب کاربری‌تان در سایت جشنواره سودوکو است تا علاوه بر ارسال پاسخ از این طریق، امتیازتان را بعد از پایان هر مسابقه مشاهده نمایید.

راهنمای ارسال پاسخ

برای کسب امتیاز می‌بایست پاسخ جداول را به یکی از دوروش پیامک یا سایت اینترنتی جشنواره ارسال نمایید. در پایین جدول‌های سودوکوی درج شده در روز پنجشنبه، روش ارسال پاسخ رشته‌ای توضیح داده می‌شود و بعد از حل، می‌بایست پاسخ هر جدول را جداگانه به سامانه پیام‌کوتاه ۱۰۰۰۱۸۷۷۷ پیامک نمایید.

هم چنین اگر به اینترنت دسترسی دارید، وارد حساب کاربری خود در سایت جشنواره سودوکو شده و پاسخ‌هایتان را ثبت نمایید. دقت کنید تنها یکبار می‌توانید پاسخ هر جدول را ارسال نمایید.

مهلت ارسال پاسخ

برای مسابقه هر هفته دو جدول سودوکو در نظر گرفته خواهد شد. در روز پنجشنبه هر هفته جدول‌های مسابقه در روزنامه چاپ می‌شوند و هر شرکت کننده تا ساعت ۲۴ دوشنبه بعد از آن فرصت دارد، دو جدول سودوکوی مسابقه را حل نموده و پاسخ آن‌ها را ارسال نماید تا امتیاز کسب کند. نتیجه مسابقه هر هفته را می‌توانید چهارشنبه هفته بعد از آن در سایت جشنواره سودوکوی ایران به آدرس sudoku.iranagahiha.ir ملاحظه فرمایید.

رتبه‌بندی و کسب امتیاز

جدول‌های سودوکوی هر مسابقه با امتیازی مشخص می‌گردند. با ارسال پاسخ صحیح جداول تا ساعت ۲۴ پنجشنبه‌ای که مسابقه آغاز شده است، امتیاز کامل را دریافت خواهید نمود. پاسخ‌هایتان را سریع تر ارسال نمایید. به ازای هر روز تأخیر در ارسال پاسخ، ۱۰ درصد از امتیاز هر جدول را از دست خواهید داد. آخرین مهلت ارسال پاسخ سودوکوها تا دوشنبه هفته بعد از درج جداول در روزنامه می‌باشد. شرکت کنندگانی که پاسخ صحیح جداول را زودتر ارسال نمایند امتیاز بیشتر کسب نموده و در رتبه‌های بالاتری قرار خواهند گرفت.